

**ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล
ต่อการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน: ศึกษาเฉพาะ
เจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล สังกัดกองกำกับการ
ควบคุมฝูงชน 1 กองบัญชาการตำรวจนครบาล**
**Attitudes of Riot Control Police towards
Riot Control Operations: A Case Study of the
Protection and Crowd Control Division 1,
Metropolitan Police Bureau**

อาภามาศ แหวนทับทิม* และ ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์**

Arpamas Vantubtim and Dr. Vacharin Chansilp

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล สังกัดกองกำกับการควบคุมฝูงชน 1 กองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่มีต่อการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล สังกัดกองกำกับการควบคุมฝูงชน 1 จำนวนตัวอย่าง 249 คน และวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลต่อการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีทัศนคติเชิงบวกในระดับสูงต่อยุทธวิธีของกฎการใช้กำลังแบบพลวัต (แบบวงกลม) เนื่องจากเป็นกฎการใช้กำลังในการ

* นิสิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** รองศาสตราจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

ปราบจลาจลตามปฏิญญาสากลของสหประชาชาติ ว่าด้วยหลักการพื้นฐานการใช้กำลังและอาวุธของผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเป็นที่ยอมรับได้ของสังคมและกฎหมาย นอกจากนี้ การให้ความสำคัญด้านการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอยู่เสมอ รวมถึงผู้บัญชาเหตุการณ์ควรมีความรู้ ความสามารถ และจิตวิญญานพลชน ในการปฏิบัติการและยุทธศาสตร์ ย่อมสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

คำสำคัญ: ทศนคติ, การปฏิบัติการควบคุมฝูงชน, ตำรวจปราบจลาจล

Abstract

The research aims to investigate the attitudes of Riot Control Police towards Riot Control Operations: A Case Study of the Protection and Crowd Control Division 1, Metropolitan Police Bureau. Quantitative methods were employed by using questionnaires to collect data from 249 riot control police and analyzed by statistical software. The result showed that the riot control police's attitude mainly was positive at the high level toward the Dynamic Resistance Response Model: A Modern Approach to the Use of Forces because the Dynamic Resistance Response Model or DRRM is UN Basic Principles on the Use of Forces and Firearms by Law Enforcement Officials which is civil consideration. Moreover, to focus on both theory and physical training include the incident commander should have knowledge, ability and mass psychology about operation and strategy efficiently.

Key Word: Attitudes, Riot Control Operations, Riot Control Police

บทนำ

การควบคุมฝูงชน เป็นยุทธวิธีอันสำคัญที่ตำรวจต้องนำมาใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อย และแก้ไขสถานการณ์อันเกิดจากการกระทำของฝูงชนที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม การประท้วง รวมไปถึงการก่อจลาจล (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2551)

ผู้วิจัยมีจุดประสงค์ในการวิจัยเรื่องนี้ เนื่องจากต้องการให้อ่านทราบถึงทัศนคติในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล และเพื่อเป็นประโยชน์และความเข้าใจอันดีของประชาชนโดยทั่วไป ได้รับทราบถึงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2554: 18-20) โดยปกติแล้วระดับกำลังที่ใช้ควบคุมจะขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของสถานการณ์กล่าวโดยสรุปคือ

1. สถานการณ์ทั่วไป ที่ฝูงชนรวมตัวกัน และอยู่ในกรอบของกฎหมาย จะมีการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบปกติทั่วไปเข้าควบคุมพื้นที่
2. สถานการณ์เริ่มมีแนวโน้มที่ฝูงชนไร้ระเบียบ เช่น ฝูงชนบางส่วนเริ่มไม่เชื่อฟังผู้นำหรือเจ้าหน้าที่ จะเริ่มมีการจัดรูปแบบในทางยุทธวิธีทั่วไป เช่น การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด การควบคุมยานพาหนะ การใช้แผงเหล็กหรือสิ่งกีดขวางกั้นแนว
3. สถานการณ์เริ่มมีความรุนแรงขึ้น เช่น การแสดงกิริยาเกรี้ยวกราด และเริ่มกระทำผิดกฎหมายมากขึ้น
4. สถานการณ์ตึงเครียด เริ่มมีความยึดเยื่อในการชุมนุม มีการยั่วยุเพื่อให้เกิดการปะทะ หรือมีการฝ่าฝืนขัดคำสั่ง
กำลังที่ใช้ควบคุมสถานการณ์จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการเคลื่อนไหวเชิงรุกตลอดเวลา เพื่อลดความกดดันของกำลังตำรวจ และเป็นการแสดงกำลังและความพร้อมตลอดเวลา
5. สถานการณ์รุนแรงมีการใช้กำลังจนเป็นอันตรายต่อเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น หรือมีการทำลายทรัพย์สินสาธารณะหรือของผู้อื่น และมีแนวโน้มจะฝ่าฝืนมากขึ้นเป็นลำดับๆ

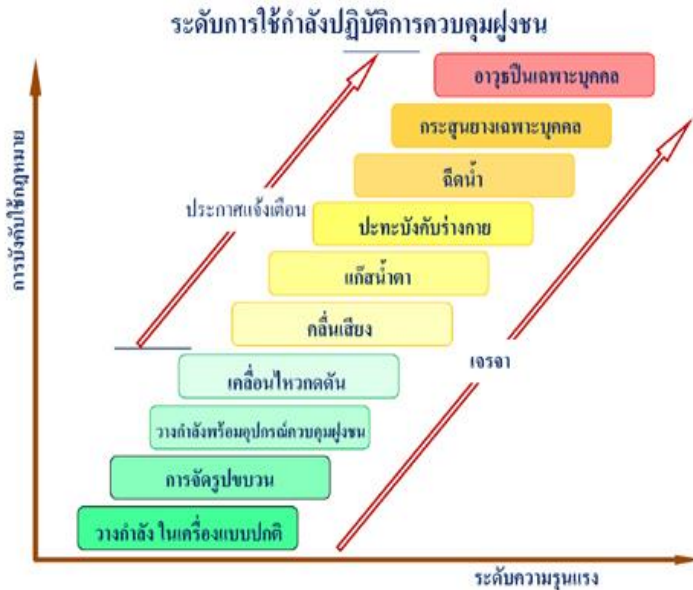
6. สถานการณ์ที่มีการใช้กำลังรุนแรงจนไม่สามารถทำให้ฝูงชนรวมตัวอยู่อย่างสงบได้ เจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็นต้องสลายการชุมนุมเป็นบางส่วนโดยเฉพาะกลุ่มที่ผิดกฎหมาย เพื่อไม่ให้เหตุการณ์ลุกลามมากขึ้น

7. สถานการณ์ที่มีการเคลื่อนกำลังของฝูงชนจำนวนมาก มีอาวุธรุนแรงและได้นำมาใช้ประทุษร้ายต่อเจ้าหน้าที่และผู้อื่น ไม่สามารถใช้กำลังระดับที่ 7 ได้ เป็นการกระทำผิดละเมิดกฎหมายอย่างรุนแรง จำเป็นต้องสลายฝูงชน ณ จุดนั้นโดยทันที เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการสั่งให้ใช้กำลังน้ำแรงดันสูงปะทะได้ ภายใต้การสั่งการของผู้บัญชาการเหตุการณ์

8. สถานการณ์การชุมนุมได้เปลี่ยนเป็นการจลาจล และมีการใช้อาวุธทำร้ายเจ้าหน้าที่ หรือทำลายทรัพย์สินของทางราชการหรือของผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ควบคุมฝูงชนสามารถใช้กระสุนยาง ดำเนินการตอบโต้ได้ แต่ต้องเป็นเหตุผลในการป้องกันตัว หรือป้องกันพื้นที่อาคาร และภายใต้การสั่งการของผู้บัญชาการเหตุการณ์ระดับผู้บังคับกองร้อยขึ้นไป หรือตามที่กฎการใช้กำลังกำหนด

9. สถานการณ์จลาจลรุนแรง มีการใช้อาวุธร้ายแรง เช่น อาวุธปืน และมีการเข้าทำร้ายเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่น เจ้าหน้าที่สามารถใช้กำลังโดยการยิงตอบโต้ได้โดยทันที ภายใต้การสั่งการของผู้บังคับกองร้อย แต่อย่างไรก็ตาม จะต้องเป็นการยิงเฉพาะบุคคลที่กระทำผิดโดยมีอาวุธรุนแรงและทำร้ายเจ้าหน้าที่ในขณะนั้น โดยเหตุผลเพื่อยับยั้งและป้องกันตัวตามกฎหมายเท่านั้น และที่สำคัญหากเป็นสถานการณ์การใช้อาวุธเป็นชุดต้องเป็นการยิงจากชุดอาวุธพิเศษ หรือชุดเคลื่อนที่เร็ว หรือชุดแมนปีนเท่านั้น และต้องอยู่ภายใต้การควบคุมสั่งการของผู้บัญชาการเหตุการณ์และต้องดำเนินการตามขั้นตอนของหลักการใช้อาวุธในฝูงชนอย่างเคร่งครัด

การใช้กำลังข้อ 5-9 จะต้องมีการเตือนด้วยวาจาก่อน

ภาพที่ 1 ระดับการใช้อำนาจปฏิบัติการควบคุมฝูงชน
ที่มา: คู่มือการฝึกและการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน (2554: 17)

จากภาพ ได้แสดงให้เห็นถึงระดับการใช้อำนาจปฏิบัติการควบคุมฝูงชน ผู้วิจัย จึงขอเสนอกรณีตัวอย่างของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลของประเทศตุรกีในการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน

“...ตำรวจปราบจลาจลตุรกีบุกเข้าจัตุรัสทักซิม ยิ่งแก๊สน้ำตาและกระสุนยาง เพื่อขับไล่ให้ผู้ประท้วงกลับไปรวมตัวกันที่สวนสาธารณะเกซี พร้อมใช้รถแทรกเตอร์กำจัดแนวกัน ผู้ประท้วงบางรายซึ่งใส่หมวกกันน็อกและหน้ากากกันแก๊ส ขวางป่าระเบิดขวด ประทัด และก้อนหินเพื่อตอบโต้เจ้าหน้าที่...” (ไทยโพสต์ , 2556: ออนไลน์)

จากกรณีตัวอย่างนั้น จะเห็นได้ว่าผู้ประท้วงมีการขว้างปาระเบิดขวด ประทัด และก้อนหินเพื่อทำร้ายเจ้าหน้าที่ โดยทางด้านเจ้าหน้าที่นั้นพยายามสลายการชุมนุมโดยการยิงแก๊สน้ำตาและกระสุนยาง ซึ่งจัดอยู่ในสถานการณ์ข้อ 7 และ 8

เจ้าหน้าที่ควบคุมฝูงชนสามารถใช้อาวุธ (ที่มีใช้อาวุธปืน) ในการป้องกันตัว และเพื่อสลายฝูงชน ณ จุดนั้นโดยทันที (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2554: 21-23) หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายทั่วโลกได้ตระหนักถึงปัญหาการใช้ตัวแบบระดับการใช้อำนาจแบบขั้นบันได ซึ่งมักมีความเข้าใจผิดว่า เมื่อเข้าเผชิญเหตุการณ์ที่ต้องใช้กำลังของตำรวจ ไม่ว่าจะมียันตรายรุนแรงขนาดใด ก็จะต้องเริ่มต้นในการใช้กำลังตามลำดับขั้น ไม่สามารถข้ามขั้น หรือใช้ระดับกำลังที่มีความรุนแรงให้เหมาะสมกับเหตุการณ์หรือความรุนแรงก้าวร้าวของกลุ่มคนที่ตำรวจจะเข้าไปจัดการบังคับตามกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม หน่วยงานตำรวจหลายหน่วยจึงได้ปรับเปลี่ยนใช้รูปแบบในการอธิบายระดับการใช้อำนาจหรือกฎการใช้อำนาจขั้นใหม่ เรียกว่า ตัวแบบกฎการใช้อำนาจแบบพลวัต โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. เป็นตัวแบบใช้อธิบายระดับการใช้อำนาจเป็นวงล้อกลม แทนแบบขั้นบันไดอย่างเดิม โดยคงระดับของกำลังที่ตำรวจใช้ไว้เช่นเดิม แต่แทนที่นำมาจัดเรียงแบบขั้นบันได ก็นำมาจัดเรียงเป็นรูปวงกลม เพื่อให้ง่ายต่อการอธิบายว่า มีข้อยกเว้นที่ไม่ต้องใช้กำลังตามลำดับ อย่างน้อย 4 กรณี คือ

1.1 ถ้าจะใช้ระดับกำลังที่รุนแรงน้อยกว่า คาดว่าจะไม่เป็นผลในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่มีอุปกรณ์สามารถทำให้ใช้ได้ในขณะที่นั้น

1.2 ถ้าหากใช้ระดับกำลังที่รุนแรงน้อยกว่าอาจจะเป็นอันตรายแก่ผู้ชุมนุม หรือบุคคลอื่นได้

1.3 ถ้าจะใช้ระดับกำลังที่รุนแรงน้อยกว่า จะไม่เพียงพอต่อความจำเป็นหรือการป้องกันอันตรายขณะนั้น

1.4 ถ้าจะใช้ระดับกำลังที่รุนแรงน้อยกว่า อาจจะทำให้สถานการณ์เลวร้ายมากขึ้น

2. ได้เปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอหรือมุมมอง จากเดิมที่เริ่มจากการกำหนดอาวุธหรือระดับกำลังของตำรวจที่จะใช้มาเป็นการกำหนดระดับความรุนแรงก้าวร้าว หรืออันตรายจากผู้ชุมนุม หรือคนร้ายเป็นลำดับแรกก่อน แล้วจึงปรับการใช้อำนาจของตำรวจให้เหมาะสม สอดคล้องกับการใช้อำนาจของผู้ชุมนุมหรือคนร้าย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลที่มีต่อการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน: ศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดกองกำกับการควบคุมฝูงชน 1

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล สังกัดกองกำกับการควบคุมฝูงชน 1 ทั้งหมด 3 กองร้อย คือ กองร้อยที่ 1-3 ตามหลักการคำนวณแบบของ Wanlop (วัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2555) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 249 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยนำค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) มาใช้อธิบายระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลที่มีต่อการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน โดยนำแบบสอบถามที่เก็บมาได้ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ใช้อธิบายระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลที่มีต่อการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน

ผลการวิจัย

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมได้ จำแนกตามลักษณะ อายุ, ระดับการศึกษา, สถานภาพ, อายุราชการ และประสบการณ์ควบคุมฝูงชน สามารถสรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.20 ส่วนมากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.90 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 55.40 ส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี

คิดเป็นร้อยละ 33.30 และมีประสบการณ์ในการควบคุมฝูงชนมากกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.20

การวิเคราะห์ระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ปราบจลาจล ที่มีต่อการควบคุมฝูงชน ผู้วิจัยได้แบ่งระดับทัศนคติออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และพบว่าทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลต่อการปฏิบัติการควบคุมฝูงชนโดยภาพรวม มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$) และเมื่อพิจารณาโดยละเอียด พบว่าประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล สังกัดกองกำกับการควบคุมฝูงชน 1 มีทัศนคติต่อการปฏิบัติการควบคุมฝูงชนอยู่ในระดับมาก มีประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก เจ้าหน้าที่ตำรวจฯ มีทัศนคติที่ดีและเห็นด้วยกับการนำกฎการใช้กำลังแบบพลวัตมาใช้ควบคู่กับกฎการใช้กำลังแบบขั้นบันได ($\bar{x} = 4.84$) ประเด็นที่สอง เบื้องหลังที่ได้รับจากทางราชการในการปฏิบัติการกิจแต่ละครั้งต่ำเกินไป เมื่อเทียบกับค่าครองชีพในปัจจุบัน ($\bar{x} = 4.80$) ประเด็นที่สาม สื่อมวลชนมักนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการควบคุมฝูงชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจฯ ในด้านลบ ($\bar{x} = 4.79$) ประเด็นที่สี่ เจ้าหน้าที่ฯ เห็นด้วยกับการเจรจาและแจ้งเตือนก่อนที่จะมีการใช้กำลัง ($\bar{x} = 4.76$) ประเด็นที่ห้า ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาภายในหน่วยงาน ย่อมทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{x} = 4.74$) ประเด็นที่หก ฝูงชนส่วนใหญ่พกพาอาวุธหรืออุปกรณ์ต่างๆ ทำให้การควบคุมฝูงชนเป็นไปอย่างยากลำบาก และเจ้าหน้าที่ตำรวจฯ รู้สึกไม่ปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{x} = 4.73$) ประเด็นที่เจ็ด เจ้าหน้าที่ตำรวจฯ เห็นว่ากฎหมายให้สิทธิเสรีภาพแก่ผู้ชุมนุมมากเกินไป ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{x} = 4.71$) ประเด็นที่แปด เจ้าหน้าที่ตำรวจฯ เห็นด้วย ถ้าผู้สังหารมีทักษะทางจิตวิทยามวลชน จะทำให้การควบคุมฝูงชนเป็นไปอย่างราบรื่นยิ่งขึ้น ($\bar{x} = 4.70$) ประเด็นที่เก้า เจ้าหน้าที่ตำรวจฯ เห็นด้วยที่จะมีการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการควบคุมฝูงชนอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.69$) ประเด็นที่สิบ เจ้าหน้าที่ตำรวจฯ คิดว่าการเข้าร่วมฝึกภาคสนามกับหน่วยปราบจลาจลจากต่างประเทศ จะทำให้มีการแลกเปลี่ยนยุทธวิธีและทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจฯ มีโอกาส

เพิ่มทักษะทางด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ($\bar{x} = 4.67$) ส่วนประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ทัศนคติเป็นกลาง คือ ประเด็นที่สิบเอ็ด การห้ามเจ้าหน้าที่ปราบจลาจลพกอาวุธปืนเข้าไปในสถานที่ชุมนุม ($\bar{x} = 3.41$) และประเด็นที่สิบสอง สภากฎมโหฬารอากาศร้อนและแรงยั่วของผู้ชุมนุมมีแนวโน้มที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ใช้ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ($\bar{x} = 2.56$) ส่วนประเด็นที่มีทัศนคติเฉลี่ยระดับน้อยคือ ประเด็นที่สิบสาม เจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลชายคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลหญิง “กองร้อยน้ำหวาน” ทำหน้าที่ได้ดีเทียบเท่าตนเอง ($\bar{x} = 2.26$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลต่อการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน: ศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล สังกัดกองกำกับการควบคุมฝูงชน 1 กองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้วิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลมีทัศนคติด้านบวกในระดับที่มากที่สุดกับการนำกฎการใช้กำลังแบบพลวัต (แบบวงกลม) มาใช้ควบคุมกับกฎการใช้กำลังแบบขั้นบันได เนื่องด้วยกฎการใช้กำลังแบบพลวัตนี้ เป็นวิธีหนึ่งที่เจ้าหน้าที่สามารถใช้กำลังตอบโต้ได้เหมาะสมตามพฤติการณ์การต่อต้านของคนร้ายต่อการตอบโต้ของตำรวจ ซึ่งทำให้เกิดความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน แต่ประเด็นเรื่องเบียดเบียน และการนำเสนอข่าวด้านลบของสื่อมวลชนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นั้น แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีทัศนคติด้านลบในระดับที่มากที่สุดเช่นกัน ซึ่งมีผลทำให้เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นแล้ว การฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอยู่เสมอ รวมทั้งการฝึกพร้อมกับหน่วยปราบจลาจลจากต่างประเทศนั้น ย่อมทำให้เจ้าหน้าที่มีการพัฒนาทักษะทางด้านยุทธวิธีมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม หน่วยปราบจลาจลนั้นมีการกิจหน้าที่ ซึ่งต้องอาศัยพลังกำลังและความคล่องตัว อีกทั้งสัมพันธ์กับการเกิดอันตรายอยู่ทุกขณะ เจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลชายจึงให้ทัศนะว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลหญิง หรือ “กองร้อยน้ำหวาน” เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะดังกล่าวนี้ อาจยัง

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

ปฏิบัติได้ไม่ดีพอเทียบเท่ากับเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลชาย (กองร้อยนำหวาน เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจฯ กองร้อยที่ 4 สังกัดกองกำกับการควบคุมฝูงชน 1)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

เจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล (กองร้อยที่ 1 - กองร้อยที่ 3) สังกัดกองกำกับการควบคุมฝูงชน 1 ได้ระบุข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปโดยสังเขปดังนี้

- รัฐบาลควรดูแลและจัดการในเรื่องของสวัสดิการ เบี้ยเลี้ยง ให้แก่กำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ทางด้านปราบจลาจลโดยตรงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงอันตราย

- ภาครัฐควรมีการแก้กฎหมายให้สิทธิในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น

- รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในเรื่องอุปกรณ์ปราบจลาจล เนื่องจากปัจจุบันเจ้าหน้าที่ประสบปัญหาอุปกรณ์ชำรุด ไม่พร้อมใช้งาน และขาดแคลน ทำให้ไร้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่และเสี่ยงอันตราย

- ผู้บังคับบัญชาควรมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการสั่งการ ตลอดจนไม่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกกดดันในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งผู้บังคับบัญชาควรให้ความไว้วางใจ และเชื่อใจต่อผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง แม้จะเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาก็ตาม

- ในทางปฏิบัติ เมื่อมีกลุ่มผู้ประท้วง ควรให้สถานีตำรวจในพื้นที่รับผิดชอบ แต่ถ้าหากเหตุการณ์รุนแรงมากขึ้น จึงให้จัดกำลังหลักของชุดปฏิบัติควบคุมฝูงชนมาช่วยดูแล

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรคัดเลือกเจ้าหน้าที่ปราบจลาจล โดยเน้นเจ้าหน้าที่ที่มีรูปร่างสูงใหญ่ (ไม่ต่ำกว่า 175 เซนติเมตร) เพื่อความเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

- แนวทางในการควบคุมฝูงชนในปัจจุบันเหมาะสมในระดับหนึ่ง แต่ปัจจุบันนี้มักมีองค์ประกอบระบบต่างๆ เข้ามามาแทรกแซง ซึ่งเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

- ควรมีการฝึกทบทวนการควบคุมฝูงชนอยู่เสมอ และมีการจัดฝึกอบรมทั้งกำลังพลปฏิบัติและระดับผู้สั่งการ เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน

- ในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละครั้งนั้น สถานการณ์การชุมนุมมักยืดเยื้อ ทำให้เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องปฏิบัติงานในพื้นที่หลายวัน ทำให้ประสบปัญหาเรื่องการกินอยู่และพักผ่อนในช่วงกลางคืน เจ้าหน้าที่ที่มีความหวาดระแวงอันตรายจากผู้ชุมนุม ซึ่งเกรงว่าจะถูกเข้ามาทำร้าย ฉะนั้นภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาดูแลและหามาตรการป้องกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลหญิง "กองร้อยน้ำหวาน" เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจร่วมกับเจ้าหน้าที่ปราบจลาจลชาย

เอกสารอ้างอิง

กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน. 2551. **คู่มือการ**

ฝึก การควบคุมฝูงชน. ค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2555 จาก

www.bppttrain.go.th/kf_2_mob/Riot_control.pdf.

วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. 2555. **วิธีและเทคนิควิจัยทางรัฐศาสตร์.**

กรุงเทพมหานคร: ทองกมล.

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2554. คู่มือการฝึกและการปฏิบัติการควบคุมฝูงชน
ฉบับปี พ.ศ.2554.

ไทยโพสต์ออนไลน์. 2556. ตำรวจตรึงบูกจตุรัสทักซิมซบไล่ผู้ประท้วง. ค้นเมื่อ
10 กรกฎาคม 2556 จาก www.thaipost.net/news/120613/74901.